

Studievejlederforeningen for Gymnasiet og HF

ÅRSBERETNING 2006

Indledning

Studievejledningen har i det forløbne år været præget af evalueringer – først Rambøll Managements evaluering af gennemførelsesvejledningen i de gymnasiale ungdomsuddannelser, derefter EVA-undersøgelsen af hele Vejledningsreformen – og med UVM's handlingsplan og den efterfølgende rapport fra Globaliseringsrådet er der sat yderligere fokus på betydningen af kvalitet i vejledningen. Selvom resultatet af EVA-undersøgelsen først vil foreligge omkring februar 2007, har rapporterne fra Rambøll Management og Globaliseringsrådet allerede givet anledning til flere tiltag på vejledningsområdet fra UVM's side.

Ønsket om en yderligere **professionalisering af vejledningen** har medført en udvidelse af vejlederuddannelsen. Forslaget til indhold i og tilrettelæggelse af en Diplomuddannelse i vejledning har allerede været til høring, og en arbejdsgruppe i UVM arbejder på højtryk med at få defineret indhold og form i en professionsbacheloruddannelse i vejledning. Samtidig er der planer om at iværksætte en realkompetencevurdering af vejledere med gammel vejlederuddannelse og efteruddannelse vil blive opprioriteret.

Når Rambøll rapporten konkluderer, at der endnu ikke er skabt **sammenhæng mellem overgangsvejledningen og gennemførelsesvejledningen**, må vi forvente at bekendtgørelsen vil blive strammet op således at det tydeligere præciseres, hvem der har ansvaret for hvad. Det antydes at der muligvis vil komme særskilte bekendtgørelser for gennemførelsesvejledningen i ungdomsuddannelserne og gennemførelsesvejledningen i øvrigt. Disse ændringer vil træde i kraft pr. 1. august 2007.

Bestyrelsen har da også i det forløbne år haft som målsætning at få afgrænset, hvad gennemførelsesvejledning omfatter, og hvordan samarbejdet med UU og Studievalg om overgangsvejledningen til og fra ungdomsuddannelserne kan udvikles. Vore overvejelser har foreløbig været præsenteret på 4 regionalmøder her i oktober, og en skitse over gennemførelsesvejledningen er publiceret på Studievejledersiden på EMU.

Vejledernes uddannelse og arbejdsvilkår har også været vigtige punkter på bestyrelsesmødernes dagsorden.

Dels har vi understreget vigtigheden af at alle **nyudnævnte vejledere** får den af ministeriet **godkendte vejlederuddannelse** – dvs. som minimum en diplomuddannelse i vejledning. Dels er vi meget opmærksomme på behovet for løbende **efteruddannelse** af alle vejledere, der er beskæftiget med **gennemførelsesvejledning**. Nyborgkonferencen 2005 var et meget vigtigt led i foreningens ønske om at opprioritere efteruddannelsen for alle gennemførelsesvejledere i de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Vedrørende **arbejdsvilkårene** på skolerne/kurserne er vi meget opmærksomme på at en del skoleledere lader vejledere udføre samme opgaver som før reformen. Nogle steder honoreres opgaverne ved en særskilt pulje, og andre steder ikke. **VUC vejledere** har især fået forværret deres arbejdsvilkår, idet de har fået mange fuldtidskursister med mange fag, men fortsat honoreres pr cpr.nr. svarende til en enkeltfagkursist. Bestyrelsen samarbejder med GL om at sikre ordentlige akkorder til arbejdsopgaverne og vil fortsat arbejde for at få defineret, hvad indholdet er i gennemførelsesvejledningen, og hvilke samarbejdsforpligtelser og opgaver, der ligger både internt på skolen/kurset med team, tutorer og ledelse/uddannelsesledere, og eksternt med UU og Studievalg.

Bestyrelsen konstituerede sig i februar, og der har fra årets start været væsentlige **rokeringer i besættelsen af bestyrelsesposterne**. Peter Funch trådte ind i bestyrelsen og blev samtidig ny redaktør af VejlederNyt. Formanden og næstformanden skiftede plads, således at Karen Margrethe Fink nu er formand for foreningen, og Flemming Steen Christensen er næstformand, samtidig med at han bestrider sin formandspost i FUE og som sådan er medlem af det Nationale dialogforum.

Vejledningsreformen og samarbejdet med UU og Studievalg.

Rambøll rapporten peger på at samarbejdet mellem skolerne/kurserne og UU og Studievalg ved udgangen af sidste skoleår ikke fungerede som forventet. Ansvar for det manglende samarbejde placeres dels hos skolernes ledelse, dels hos vejlederne.

Rapporten pegede på at vejlederne fortsat bruger for megen tid på at vejlede kommende elever, et område UU-vejlederne skal tage sig af, men foreningen har peget på, at mange elever/kursister kommer fra efterskoler, og at UU-vejlederne i en del tilfælde beder ungdomsuddannelsens vejledere om at tage en afklarende samtale med enkeltelever. Det er bestyrelsens opfattelse at hvor vejlederne deltager i orienteringsmøder på folkeskolerne, er der som regel tale om frikøb til UU, dvs. at UU har indgået aftaler med de enkelte skoler om honorering af disse opgaver. Rapporten peger også på at samarbejdet med UU i forbindelse med at en elev er i fare for at droppe ud eller dropper ud ikke er godt nok. Her mener bestyrelsen også at samarbejdet kan blive bedre.

Rambøll rapportens konklusioner tyder på at **Studievalgs** tilstedeværelse på skolerne/kurserne fortsat er for usynlig for eleverne/kursisterne. Ifølge rapporten er der for få elever, der benytter sig af vejledning hos en UU-vejleder eller en Studievalgsvejleder. En af grundene kan være for ringe grad af koordinering mellem vejledernes årplaner på skolerne og Studievalgs årsplaner. Foreningen har ofte peget på Studievalgs ressourceproblem. En træffetid på 3 timer 1 – 2 gange om måneden med en vejleder til 6-700 elever er simpelt hen ikke tilstrækkelig, hvis eleverne/kursisterne skal kunne modtage en vejledning, der i tilstrækkelig grad tager hensyn til den enkeltes individuelle behov. Det er fortsat de ressourcestærke elever, der kan skaffe sig vejledning. Som nævnt allerede sidste år har foreningen gentagne gange – og vil også i fremtiden – påpege, at den personlige vejledning på institutionerne er afgørende, at de kollektive Studievalgsarrangementer og ug-portalene er gode til informationsformidling, men ikke til vejledning, og at gennemførelsesvejledning og overgangsvejledning ikke kan adskilles. I Studievalg Sydjyllands område er der således iværksat et forsøg som indsats til elever med særlige behov. I forsøget samarbejder gennemførelsesvejlederen og Studievalgsvejlederen om gruppevejledning i 2.hf. Bestyrelsen følger forsøget nøje, da erfaringerne herfra sandsynligvis kan bruges i videreudviklingen af samarbejdet om overgangsvejledningen fra gymnasiet/hf til videregående uddannelse.

Gymnasie- og hf-reformerne og samarbejdet med team og tutorer:

Studievejlederforeningens bestyrelse vil fortsat arbejde for, at gennemførelsesvejledningen får en fremtrædende plads i forbindelse med introduktion af almen studieteknik og i sikringen af at det følges op i fagene. Bl.a. ser vi gerne at studievejlederne indgår i langt flere AT-forløb. Det er fortsat vigtigt at samarbejdet mellem gennemførelsesvejlederne og lærerteam og tutorer fungerer godt, så elevens/kursistens studieprojekt støttes bedst muligt, bl.a. ved særlige behov. Bestyrelsen har gjort sig nogle overvejelser over, hvordan kompetencefordelingen skal være mellem gennemførelsesvejlederne, tutorerne og lærerteams. I den udarbejdede skitse til kagebog for gennemførelsesvejledning er der et bud på hvordan rollerne fordeles og samarbejdet kan etableres på en hensigtsmæssig måde.

Gennemførelsesvejledning:

Som nævnt i indledningen har Rambøll Management evalueret gennemførelsesvejledningen i de gymnasiale ungdomsuddannelser i foråret 2006, og rapportens konklusioner viser at gennemførelsesvejledningen endnu ikke helt har opfyldt intentionerne i vejledningsreformen. Rapporten peger på, dels at mange vejledere fortsat varetager de samme opgaver som hidtil, bl.a. vejledning af kommende elever, dels at samarbejdet med UU og Studievalg om overgangsvejledningen ikke fungerer optimalt.

Bestyrelsens skitse over gennemførelsesvejledning indeholder nogle af de områder som rapporten ser som væsentlige at arbejde med fremover, bl.a. årsplaner og skitser til kvalitetsudvikling og evaluering. Vi vil fremover fokusere på udviklingen af valgkompetencer hos elever/kursister, og det bliver også hovedtemaet på årets Nyborg Strand konference.

Vejlederuddannelsen

UVM's beslutning om at udvide vejlederuddannelsen ved at gøre den til en hel diplomuddannelse bestående af 5 moduler – 3 grundmoduler og 2 valgmoduler + afsluttende eksamensopgave, understreger intentionen om at vejledningen skal professionaliseres. Sidste års forsøg på at omgås kravet om at nyudnævnte vejledere skulle have den godkendte 3 ugers uddannelse, er blevet stoppet, og det ser ud til at der vil blive iværksat en realkompetencevurdering af vejledere med anden vejlederuddannelse. Det gælder bl.a. alle vejledere med den gamle vejlederuddannelse. Bestyrelsen er tilfredse med, at der er sket en stramning mht. at uddannelseskravet håndhæves, men vi har i høringssvaret til diplomuddannelsen også påpeget nødvendigheden af, at skolerne/kurserne får de fornødne økonomiske midler til at gennemføre uddannelsen af vejledere og efteruddannelsen af ”gamle” vejledere.

Med diplomuddannelsen er der desuden åbnet op for at fungerende vejledere kan melde sig ind på valgmodulerne som led i efteruddannelsen. Dette sammen med planen om at lave en egentlig professionsbacheloruddannelse i vejledning, ser vi også som en anerkendelse af at god og kvalificeret vejledning er nødvendig i uddannelsessystemet; et faktum globaliseringsrådet også understregede kraftigt i deres rapport.

Kurser og efteruddannelse.

I 2005 blev Nyborg Strand konferencen for første gang arrangeret uden praktisk hjælp fra UVM. Da vi stadig havde puljepenge fra UVM, kunne omkostningerne holdes på de tidligere års niveau. 200 deltagere fra alle de gymnasiale ungdomsuddannelser deltog. Temaet for konferencen var **gennemførelsesvejledning og overgangsvejledning i de gymnasiale uddannelser.**

Mandagens oplægsholdere var Erik Møller Hansen, Vejledningskontoret, UVM, Fagkonsulent Mette Lise Rogne, Peter Seeberg, Center for Mellemøstudier, Syddansk Universitet, Lisbet Lentz, Områdechef, Danmarks Evalueringsinstitut og Morten Albæk, forfatter og debattør.

Fokus lå på særlige tiltag overfor mønsterbryderne, specielt unge med anden etnisk baggrund, presset på de unge for at vælge uddannelse og drengenes fravalg af gymnasiale uddannelser.

Programmet tirsdag havde fokus på, hvorfor vejledning er vigtig, og hvordan samarbejdet mellem overgangsvejledere og gennemførelsesvejledere kan udvikle sig fremover. Dagen startede med workshops hvor indlæg fra de 7 Studievalgscentre lagde op til diskussion i de 7 workshops.

Konferencen sluttede med oplæg af Jens Erik Kristensen Århus Universitet og DPU.

Evalueringen af konferencen var i store træk positiv. Der blev fra de indbudte vejledere fra HHX og HTX tilkendegivet stor tilfredsmed at kunne deltage i disse arrangementer.

Efterfølgende blev det besluttet at følge op med et lignende arrangement i

2006, hvor Benny Wieland, FUET, inddrages i planlægningen af programmet.

2006 konferencens fokuspunkter er valgkompetence, etik og konflikter i klasserummet. Der er i skrivende stund 76 tilmeldte. Foreningen ønsker at bevare en høj kvalitet i oplæggene, men da vi selv skal stå for det økonomiske, er prisen for konferencen steget betydeligt. Dog kan vi prismæssigt fortsat konkurrere med andre udbydere af kurser og konferencer for vejledere.

Foreningen har gennemført **4 regionalmøder i oktober 2006**: Aabenraa, Århus, Aalborg og Slagelse. Deltagerantallet har været på ca 20 i Aabenraa og Aalborg, 35 i Århus og 40 (?) i Slagelse. Emnet for regionalmøderne var: Signaler om elevers mistrivsel i skolen og gennemførelsesvejledning.

Psykiatrifondens informationsbus deltog med to undervisere, som i et totimers oplæg på kompetent vis fortalte om cutting, depressioner, den vanskelige samtale og social fobi. De fik stor ros af deltagerne. Mette Rogne og bestyrelsen kommenterede rapporten fra Rambøll Management, og bestyrelsen fremlagde skitse til kagebog for gennemførelsesvejledning, som nu findes på Studievejledersiden på EMU. Deltagerne i regionalmøderne udtrykte stor tilfredshed med at arrangere regionalmøder, hvor der er lejlighed til at udveksle erfaringer og idéer. Foreningen vil tilstræbe, at der holdes regionalmøder i alle 7 Studievejledersregioner mindst en gang om året.

Samarbejdet med GL:

Samarbejdet mellem Anne Andersen i GL og foreningerne for de gymnasiale ungdomsuddannelsers gennemførelsesvejledere er rigtig godt. Htx Benny Wielandt, Hhx Else Marie Lie og Gym/HF Karen Margrethe Fink og Flemming Steen Christensen er repræsenteret ved møderne, som i øvrigt har deltagelse af GL's næstformand Ronald Karlsen. Samarbejdet har bl.a. handlet om Rambøll rapporten, vejlederuddannelsen og arbejdsvilkår for vejlederne efter reformerne. Det er meget tilfredsstillende at gennemførelsesvejledernes foreninger kan blive enige om at arbejde sammen med GL for at sikre ens vilkår, især nu hvor vi står over for kommunalreformer og selveje og dermed et usikkert grundlag for forhandling af akkorder ved næste OK-forhandlinger.

PS – Pædagogisk Samarbejdsudvalg (GL)

Der har i det forløbne år været afholdt tre møder. Implementeringen af reformerne har selvsagt været i fokus.

De foreliggende evalueringer har været drøftet, herunder den truede faglighed, fragmenteringen og de administrative byrder.

Andre dagsordenspunkter har været sprogfagenes trængte situation, erfaringer med faggruppeeksaminer, samt det nye karaktersystem og efteruddannelsesbehovet. GL's kursuskatalog er blevet positivt modtaget af de faglige foreninger.

Hjemmesiden: www.emu.dk/gym/fag/ue

En ny aftale med UNI-C betyder at Studievejledersiden fortsat er en del af EMU-Danmarks undervisningsportal i 2007.

Kontrakten stiller en række betingelser vedrørende opgaver og ansvar. Det drejer sig bl.a. om etik, overholdelse af ophavsrettigheder og konkurrence i forhold til andre fagsider, her især Uddannelsesguiden, UG.dk.

UNI-C ser gerne, at vi fortsætter med at målrette siden mod alle gennemførelsesvejledere, og i et vist omfang mod elever/kursister team og tutorer. Som noget nyt har vi fået en henvendelse fra foreningen af læsevejledere om at indlede et samarbejde om hjemmesiden. Vi er ikke nået frem til noget konkret endnu, men forventer at nå en afklaring først i det nye år.

UNI-C stiller fortsat teknik (værktøj og teknisk support) til rådighed for redaktøren, men det er foreningen, der har det redaktionelle ansvar og omkostningerne til redaktøren. Foreløbig fungerer aftalen for 2007, med den betingelse at foreningen inden kontrakten skal fornyes 2007, skal finde midler til betaling af en licens på 15.000,00kr. I bestyrelsen er vi meget tilfredse med fortsat at have en hjemmeside, men vi er ikke tilfredse med, at det er foreningen, der selv må afholde udgifterne til redaktøren, og fra 2008 også til team-site-licensen, hvor andre fagredaktører får licensen betalt af UNI-C/UVM og er aflønnet af ACU (Amtscentrene) fremover CU (Center for Undervisning). Hjemmesiden vil blive behandlet på generalforsamlingen, idet bestyrelsen ønsker foreningens godkendelse af en eventuel udgift til driften af hjemmesiden fremover.

VejlederNyt:

VejlederNyt er Studievejlederforeningens medlemsblad, der udkommer to gange årligt og beskæftiger sig med centrale og vigtige elementer af en studievejleders arbejde.

Der er deadline i perioden op til sommerferien og i ugen lige efter jul. Den nye redaktør for VejlederNyt hedder Peter Funch. Som tidligere modtages meget gerne indlæg til bladet.

I 2006 er der udkommet to numre. Fokus i nummeret i begyndelsen af året var helt naturligt rettet mod den netop afholdte Vejlederkonference på Nyborg Strand med fyldige referater af alle oplæg afholdt på konferencen. Endvidere var der referater fra de afholdte workshops. Augustnummeret var præget af bl.a. den nye konstituering i foreningen, Rambøll-rapporten, konkrete eksempler på god vejledningspraksis, indkaldelse til regionalmøder med PsykiatriFonden og et oplæg til Vejlederkonferencen på Nyborg Strand i december.

Vi har i bestyrelsen besluttet, at der i fremtiden i VejlederNyt også vil være plads til annoncer for eksempelvis relevant litteratur.

VejlederNyt blev i august 2006 trykt i et oplag på 460 eksemplarer.

FUE:

FUE har efter en lang og usædvanlig grundig demokratisk proces vedtaget de nye etiske principper for vejledning i Danmark. Der blev afholdt 6 regionale møder på forskellige CVU'er landet over afsluttende med en fælles konference på DPU arrangeret af JCVU. Principperne kan ses på www.fue.dk

I august afholdt IAEVG og Nordisk Vejlederforbund den internationale vejlederkonference "Cross over guidance" på DPU i København med 250 deltagere fra 30 lande. FUE lavede allerede i 2005 den organisatoriske plan og DPU og Markman Management stillede sekretærer til rådighed for konferencens afvikling. Resultaterne fra konferencen bl.a. de 80 indlæg kan ses på FUEs hjemmeside, som bestyres af Niels Stub, som også tog sig af en del af det organisatoriske arbejde, i løbet af december.

FUE fortsatte diskussionen om et tættere samarbejde og fremtidig sammenslutning af de forskellige vejledningsordninger. Danmarks Vejlederforening er nu samlet og har UU vejlederne og de tidligere kuratorer som medlemmer og UU lederne har dannet egen forening, men samarbejder tæt med DV. Vejlederne organiseret i LVU har tilkendegivet at de ser FUE som den eneste organisation

der kan sikre sammenhæng i vejledningen i fremtiden og forretningsudvalget arbejder på en plan, der kan muliggøre dette.

Nationale dialogforum

Flemming Steen Christensen er som formand for FUE vejledernes repræsentant i ministeriets Nationale Dialogforum. Her planlægges en konference om gennemførelsesvejledningen og om en styrkelse af samarbejdet mellem UU, Studievalg og gennemførelsesvejledningen. Dialogforum har endvidere på vejledernes opfordring kontaktet henholdsvis beskæftigelsesministeriet og undervisningsministeriet m.h.p. at sikre VFU'ernes beståen. FUE har endvidere haft deltagere i udviklingsarbejde omkring vejlederuddannelserne, senest den kommende professionsbacheloruddannelse i uddannelses- og erhvervsvejledning.

Nyhedsbrevet

Denne lille service har nu fungeret i 3 år og det planlægges nu at udbygge den yderligere. FUEs webmaster, Niels Stub, arbejder på sagen og bliver kommende administrator af brevet. Alle vejledere opfordres til enten at sende deres egen e-mailadresse eller skolens til: Flchrist@mail.tele.dk, som af praktiske grunde bliver sidens mailadresse indtil den kan afløses af FUE@dk